

EROI AU FOST... RĂZBOIUL E NECRUȚĂTOR

Prof. Iavorca Iorgovan

Hidoșenia materială și spirituală a războiului nu ar merita să fie prezentată în nicio împrejurare. Dar cât de mult este războiul prezent în viață! Războiul ne înconjoară în permanență. Războiul NU cruță!

M-a determinat să scriu despre război și urmările nefaste - un eveniment: comemorarea a 60 ani de la terminarea celui de-al doilea război mondial.

Cu gândul de a-i cinsti pe cei rămași în viață, ei fiind veterani ai războiului, am coborât cu sufletul, cu mintea la cei, pe care trebuie să-i comemorăm.

Eu nu sunt istoric, nici sociolog, care ar încerca să prezinte cu exactitate evenimentele tulburi ale anilor războiului. Eu sunt un modest dascăl al acestui sat și fiică a unui veteran de război. Nu laudăm, nu condamnăm, ci relatăm. Relatăm despre oameni, care au trăit aici, în acest sat de câmpie, au pățimit, s-au bucurat, au iubit și au fost iubiți.

Ne vom întoarce în această zi de toamnă ruginie la anul 1939.

Satul e mic, înfricoșat,...Spaima provocată de războiul iminent e atotcuprinzătoare... Băieții pleacă la război!! Oare câți se vor întoarce?!

Câți se vor întoarce valizi, câți vor fi declarați dispăruți ?...

Convoiul de căruțe țărănești trase de cai (pe care până ieri i-au hrănit acești flăcăi triști) se îndreaptă spre gara Vinga. Într-o tăcere prevestitoare de rău, kilometri rămân în urmă...

Tinerii părinți(Nedin Vlada, Radici Dragoliub) abia se pot desprinde de leagănele copilașilor lor...

Dragoliub Radici își lasă băiatul de patru luni, nu îl va revedea niciodată...mulți ani va fi așteptat, pentru că „dispărut” este mai ușor de acceptat decât „decedat”.

Lina Nedin rămâne văduvă la 17 ani, nu se va mai recăsători niciodată... își va crește singură băiatul...

Doar 19 ani a avut Ivan Iovanov, atunci când trupul i-a fost împrăștiat de o grenadă și doar cu câteva zile înainte de eliberare...

Zlata Jichici va muri în tren de la o rană suprainfectată..

Paia Subin va fi împușcat în stradă ca dezertor de către un polițist din sat, iar copiii săi (2 ani și 4 ani) încercau să-l ridice din balta de sânge...De neuitat!

Nu se va întoarce nici Mladen Subin, nici Jivco Cirici, nici Steva Jichici, Iani Sova, Vlada Iancov, Cornel Ștefănescu....

S-au împlinit 60 de ani de la anul 1945 anul, ale cărui zile au fost așteptate cu înfrigurare de săteni. Veneau băieții din război!

Alături de Ostoin Vitomir și Ianoșev Dobromoi- veterani în viață, pe care îi cinstim astăzi i-am comemorat pe eroii căzuți, pe cei dispăruți pe front, dar și pe veteranii, care s-au petrecut dintre noi.

Garoafa din mâna văduvelor veteranilor de război (Marcov Maria, Iorgovan Rujița, Apostol Mileva, Lazici Tița, Peici Mara, Iovicin Ștefania, Cirici Mina) simbolizează tinerețea soților lor de acum mai bine de o jumătate de veac.

Acum ei sunt pământ...

Rămâne ca noi să-i mulțumim lui D-zeu că de 60 de ani ne-a ocolit războiul, că de 60 de ani pe teritoriul nostru, cutia Pandorei a fost ferecată.

Fie ca povestea (ce poveste!) a veteranilor în viață, dar și a noastră, a copiilor lor să fie profund educativă, să fie un îndemn la pace, la demnitate, la înțelepciune a poporului, a tuturor oamenilor de pe mapamond.

În curtea bisericii în amintirea eroilor a fost înălțată o cruce din marmură, pe care sunt înscrise numele eroilor precum și cuvintele:

„Drumurile voastre au fost demne

Odihniți-vă în pace

Unirea vă dorește!”

Gelu, 27 octombrie 2007